

Know How Know Why

ตำราพรหมชาตฉบับไฮเทค ทำนาย 'ชะตาชีวิตของพลาสติก'

ลิทธิกริยะหมู่ชนทั้งหลายตระหนักดีว่า
อันพลาสติกต่างๆ นั้น แม้นจะมีคุณอเนก
อนันต์ แต่เมื่อใช้แล้ว หากทิ้งไม่เป็นที่เป็นทาง
ก็จักยังความเสื่อมโทรมแกสิ่งแวดล้อมอย่าง
มาก นับเป็นโทษมหันต์

สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกแห่ง
อเมริกา The Society of the Plastics
Industry, Inc. จึงได้กำหนดสัญลักษณ์
มาตรฐานของพลาสติกย่อยนียมกลุ่มต่างๆ
ไว้ดังนี้

หากพลาสติกใดสามารถนำกลับมา
หมุนเวียนใช้ใหม่ได้ตั้งที่ภาษาปากเรียกว่า
รีไซเคิล ก็ให้ใส่รหัสอันประกอบด้วยลูกศร 3 ตัว
วนเป็นรูป 3 เหลี่ยมรอบๆ ตัวเลขตัวหนึ่ง ซึ่งบอกชนิดของพลาสติกนั้น ทั้งนี้ จะมี
ชื่อย่อด้วยหรือไม่ ก็ให้เป็นไปตามประสงค์ของผู้ทำการผลิต มิได้บังคับแต่อย่าง
ใดโดยสัญลักษณ์ดังกล่าวมีรายละเอียดโดยพิสดารดังนี้

เลข 1 พลาสติกนั้นมีชื่อว่า **โพลีเอทิลีนเทเรฟทาเลต (Polyethylene Terephthalate)** เรียกโดยย่อว่า เพ็ท (PET หรือ PETE) *ทายว่า* เป็นพลาสติกใส แข็ง ทนแรงกระแทกดี ไม่เปราะแตกง่าย และกันแก๊สซึมผ่านดี จึงนิยมใช้ทำขวดน้ำดื่ม ขวดน้ำอัดลม และขวดน้ำมันพืช ได้ดี นักพลาสติกชนิดนี้นำกลับมาใช้ใหม่เป็นเส้นใยโพลีเอสเตอร์สำหรับเสื้อกันหนาว พรม และใยสังเคราะห์สำหรับยัดหมอน เป็นอาทิ

เลข 2 พลาสติกนั้นมีชื่อว่า **โพลีเอทิลีนความหนาแน่นสูง (High Density Polyethylene)** เรียกโดยย่อว่า เฮชดีพีอี (HDPE) *ทายว่า* เป็นพลาสติกความหนาแน่นสูง ค่อนข้างแข็งแต่ยืดได้มาก เหนียวไม่แตกง่าย ขึ้นรูปง่าย มักมีสีสนิม สวยงาม และทนสารเคมี จึงนิยมใช้ทำขวดแชมพูสระผม กระป๋องเบ๊งเต๊ก ภาชนะบรรจุน้ำยารีดผ้า รวมทั้งขวดบรรจุนม พลาสติกชนิดนี้นำกลับมาใช้ใหม่เพื่อทำขวดใส่น้ำยาซักผ้าแห้งไม้เทียมสำหรับรั้ว ศาลา หรือม้านั่งในสวน ดีนักแล

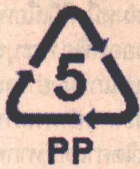

เลข 3 พลาสติกนั้นมีชื่อว่า **โพลีไวนิลคลอไรด์ (Polyvinylchloride)** เรียกโดยย่อว่า พีวีซี (PVC) ดังที่ติดปากในหมู่ชนทั่วไป *ทายว่า* มี 2 ลักษณะ หาก แข็ง จะนิยมใช้ทำท่อ เช่น ท่อน้ำประปา ทำเลียนแบบไม้ เป็นประตู หน้าต่าง และวงกบ แต่หาก นิ่ม มักจะใช้ทำฉนวนหุ้มสายไฟฟ้า สายยางใส แผ่นฟิล์มสำหรับห่ออาหาร ม่านในห้องอาบน้ำ แผ่นกระเบื้องยาง แผ่นพลาสติกปูโต๊ะ และขวดใสแชมพูสระผม พลาสติกชนิดนี้นำกลับมาใช้ใหม่เพื่อผลิตท่อน้ำประปาสำหรับการเกษตร กรวยจราจร รวมทั้งม้านั่งพลาสติก ได้ดีนัก

เลข 4 พลาสติกนั้นชื่อว่า โพลีเอทิลีนความหนาแน่นต่ำ

(Low Density Polyethylene) เรียกโดยย่อว่า แอลดีพีอี (LDPE) ทายว่าเป็นพลาสติกความหนาแน่นต่ำ นิ่มเหนียว ยืดตัวได้มาก ใส ทนทาน แต่ทนร้อนไม่ใคร่ไหว จึงนิยมใช้ทำ แผ่นฟิล์ม ถุงพลาสติก (เช่น ถุงเย็นบรรจุอาหาร) ฟิล์มสำหรับ ห่ออาหาร ห่อของ หลอดโพลีลีน และหลอดครีมขวด ผม พลาสติกนี้มักนำไปใช้ใหม่เพื่อผลิตเป็นถุงดำใส่ขยะหรือถังขยะก็เหมาะสมแล

เลข 5 พลาสติกนั้นชื่อว่า โพลีโพรพิลีน (Polypropylene) เรียกโดยย่อจะฟังคล้ายชื่อแหล่งท่องเที่ยวอันลือชื่อ ของบ้านเรา คือ พีพี (PP) ทายว่าเป็นพลาสติกความหนาแน่น ค่อนข้างต่ำ ทนความร้อนดี คงรูปดี เหนียว ทนแรงกระแทก ได้ดี ทนต่อสารเคมีและน้ำมัน ใสพอสมควร จึงนิยมใช้ทำถุง ร้อน ขวดน้ำ ถ้วยขยะหรือโถงเก็บสำเร็จรูป กลองบรรจุ อาหาร และกระบอกสำหรับใส่น้ำแช่เย็น เป็นต้น พลาสติกนี้มักนำไปใช้ใหม่ได้ โดยผลิตเป็นกล่องเบตเตอรีรถยนต์ กันชนรถยนต์ และกรวยสำหรับเติมน้ำมัน ก็ ไม่ขัดข้องแต่อย่างใดเลย

เลข 6 พลาสติกนั้นชื่อว่า โพลีสไตรีน (Polystyrene) เรียกโดยย่อว่า พีเอส (PS) ทายว่ามีหลายลักษณะ หากเป็น พลาสติก ใส จะเปราะและแตกง่าย แต่ราคาถูก จึงมักใช้ทำ ช้อน ถ้วยไอติม และตลับเทป แต่หากเป็น โฟม มักจะเป็น กลองหรือตัวกันกระแทกป้องกันสิ่งของมีค่าไม่ให้แตกหักเสีย หาย พลาสติกนี้มักนำไปใช้ใหม่ได้โดยผลิตเป็นไม้แขวนเสื้อ กลองวิดีโอ ไม้บรรทัด ก็เป็นประโยชน์ดีนัก

เลข 7 พลาสติกนั้นมิได้มีการระบุชื่อจำเพาะ ทายว่า

พลาสติกนี้มิใช่พลาสติกชนิดใดชนิดหนึ่งใน 6 ชนิดยอดนิยมที่ กล่าวมาแล้ว แต่เป็นพลาสติกที่นำมาหลอมใหม่ได้ เช่น โพลีคาร์บอเนต (polycarbonate, PC) หรือโพลีเมทิลเมธา ไครเลต (PMMA) เป็นอาทิ

สามารถท่องไปใน “เครือข่ายใยพิภพ” (World-Wide-Web) เช่น “Recyclable symbols for plastic bottles, containers and packaging” ที่ <http://www.earthody.com/symbols.html> และ Plastic Recycling ที่ <http://www.city.grande-prairie.ab.ca/grnthink/plastics.htm> หรือ จากตำรา “รีไซเคิล พลาสติก” ของศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค)

บัญชา อนุญสมบัติ
buncht@mtec.or.th